

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
ΑΠΑΝΤΑ
ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ
ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Ν. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΟΜΟΣ
ΑΘΗΝΑ 1985
Σελ. 595-604

Η ΚΛΕΦΤΟΠΑΡΕΑ

Α΄

Ὁ Αναγνώστης ὁ Τσίντζουρας, ἐπικαλούμενος καὶ «τὸ Π' λάκι», ἐκατοῖκει εἰς τὸ μικρὸν χαμόγειον τῆς γρια-Λιγνίνας· δωμάτιον μὲ ἐστίαν πρὸς τὴν γωνίαν τὴν βορειανατολικήν, μὲ θύραν πρὸς τὸν δρόμον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐχωρίζετο διὰ μικροῦ προαυλίου, καὶ μὲ παράθυρον δυσμικὸν πρὸς τὸ στενόν, τὸ ὁποῖον ἐσχημάτιζεν ἡ παρακειμένη ἀνώγειος οἰκία τοῦ καπετὰν Μελαχροينوῦ, δι' ἑνὸς τοίχου ἐπιχρισμένου μὲ ἀμμοκονίαν ριχτήν, τοίχου ὅστις ἐφαίνετο τυφλὸς καὶ κωφός, μὴ ἔχων παράθυρον πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Τὸ πέραμα ἦτο μόλις ἑνὸς πήχεως τὸ πλάτος καὶ δύο ἄνθρωποι δὲν ἐχωροῦσαν νὰ διέλθουν κατὰ μέτωπον.

Ὁ Αναγνώστης ὁ Τσίντζουρας, μὴ καταγόμενος ἀπὸ τὸν τόπον, εἶχεν ἐγκατοικήσει ἀπὸ χρόνων, καὶ ἦτον ἤδη 40οῦτης χωρὶς νὰ ἔχη σκεφθῆ ποτὲ νὰ νυμφευθῆ. Ἦτον μάστορης κ' ἔπαιρνε σπίτια, κουτουράδα* ἢ μεροκάματο, νὰ τὰ ξανασύρη* κατεσκεύαζε πόρτες, παράθυρα, ἐπερνοῦσε τζάμια, ἐσουβάντιζε καὶ ἐχρωμάτιζε. Ἄλλ' εἶχε συνήθειαν σπανιώτατα, ἂν ὄχι ποτέ, νὰ φέρνῃ μίαν δουλειάν εἰς πέρασ. Ἦτο «ντελμπεντέρης»*, κὶ ἀγαποῦσε πολὺ τὸ «ραχάτι». Ἦτον Τουρκομερίτης κ' ἐγνώριζε καλῶς τὰς λέξεις ταύτας καὶ τὰ σημαϊνόμενά των.

Συνήθως ἐδούλευεν ἐν ἡμερομίσθιον, ἐνίοτε δύο· συχνὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν, ἢ ἀνελλιπῶς τὴν τρίτην, ἀφοῦ ἐδούλευε δύο ἢ τρεῖς ὥρας τὸ πρωί, ἐπήγαινε νὰ κολατσίση. Ἄλλ' εὔρισκε τόσον ὀρεκτικούς μεζέδες εἰς τὸν φούρνον τῆς κυρα-Κοντούλας, ἢ δίπλα εἰς τὴν ταβέρναν τοῦ Μπεκιάρη, ὥστε μὲ τὸ δεύτερον ποτήρι ἢ τὸ τρίτον ἐνθυμεῖτο τὴν ἔλλειψίν του, ὅτι ἂν καὶ Ἀναγνώστης, εἶχεν ἀπ' τὰ μικρά του χρόνια νὰ πατήσῃ στὴν ἐκκλησίαν, ὅκαὶ ἤρχιζε νὰ ὑποψάλλῃ κανένα ἀναβαθμὸν ἢ καταβασίαν· τότε ἠσθάνετο εὐάρεστον ρέμβην καὶ γλυκασμὸν, εἶτα ἔπινεν ἀκόμη δύο ποτήρια, ἔπειτα ἐνύσταζεν· ὕστερα ἐπήγαινε στὴν κάμεράν του, καὶ τὸ ἔπαιρνε δίπλα* ὡς τὸ βράδυ.

Ἴσως διὰ νὰ μὴν ἐνοχλῆται εἰς τοὺς ὕπνους τοῦ αὐτοῦ τοὺς ἀπογευματινοὺς —διὰ νὰ μὴ λαμβάνουν τὸν κόπον ὅσοι τὸν ἐχρειάζοντο

νὰ τρέχουν νὰ τὸν γυρεύουν μὲ ἐλπίδα ὅτι θὰ τὸν εὕρουν ποτέ—
εἶχεν ἀποκτήσει τὴν ἀλλόκοτον συνήθειαν νὰ ἔχη πάντοτε τὴν πόρταν τοῦ
κλειδωμένην ἀπ' ἔξω καὶ ὅταν ἔλειπε, καὶ ὅταν εὕρισκετο μέσα εἰς τὸ
δωμάτιον· ἔτρεχεν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σπιτιοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχε ζεματίσει, ἢ τὸν
εἶχεν ἀφήσει «στ' ἀνοιχτά» —τοῦ εἶχεν ἀφήσει δηλ. μισὴν τὴν δουλειά, ἐνῶ
ὄχι σπανίως εἶχε λάβει μικρὰς προκαταβολὰς δι' ὑλικὸν καὶ ἡμερομίσθια—
ἤρχετο, λέγω, νὰ τὸν ζητήσῃ, μήπως ἦτο εἰς τὸ οἶκημά του· ἔβλεπε
κλειδωμένην τὴν πόρταν, τὸ λουκέτο κρεμάμενον ἐκεῖ, καὶ ποῦ νὰ
φαντασθῇ καὶ πῶς νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ μάστρ' Ἀναγνώστης ἦτον μέσα καὶ
ἐκοιμᾶτο; Ἀλλ' ὁ Τσίντζουρας ἔμβαινε κ' ἔβγαινε ἀπὸ τὸ παράθυρον, τὸ
πρὸς τὸ στενόν, κατὰ τὸν τοῖχον τοῦ Μελαχροينوῦ, κ' ἔκλειεν ἔσωθεν
ἀσφαλῶς, ὅταν ἔμβαινε (ἀερίζετο ὑψηλὰ ἀπὸ ἓνα διαρκῶς ἀνοικτὸν
φεγγίτην), τὸ ἠσφάλιζεν ὅπως αὐτὸς ἤξευρεν, ὅταν ἔβγαινε, κ' ἔτσι ὁ
μάστρ' Ἀναγνώστης ἐφαίνετο νὰ λείπη πάντοτε ἀπὸ τὴν κατοικίαν του. Καὶ
ποῦ ἦτο; Πουθενά.

*

**

Μίαν θερινὴν νύκτα, ὁ Τσίντζουρας, εἰς τινα ἐκδρομὴν τὴν ὁποίαν συνέβη
νὰ κάμῃ —ἴσως καὶ ἄλλοτε ἔκαμνε— ὀλίγον ἔξω ἀπὸ τὸ χωρίον, πρὸς τοὺς
Κήπους, συνέβη νὰ τοῦ πέσῃ «στὴν πλώρη του» ἓνα κοπάδι παπιά,
τρουφερά, ἀλλ' ἤδη ὠριμα, καί, δὲν ἠξεύρω πῶς, τὸ ἐχώνευσε ἢ συνείδησίς
του, κ' ἔκλεψε δύο ἐξ αὐτῶν χωρὶς θόρυβον. Τὰ ἔσφαξε, τὰ ἐμάδησε, καὶ τὰ
ἔφερεν εἰς τὸ οἶκημά του — τὸ ὁποῖον ἐσυνήθιζε νὰ ὀνομάζῃ
μεγαλοπρεπῶς «κονάκι του».

Τὴν αὐγὴν, ἀφοῦ ἐχόρτασε τὸν ὕπνον, ἐσηκώθη, ἀναψε φωτιά εἰς τὴν
ἑστίαν, ἔβαλε τὰ παπιά εἰς τὴν χύτραν, ἐκανόνισε τὴν φωτιάν, τὴν
περιώρισε μὲ συνδαύλιστρά τινα καὶ ἄλλα σιδηρᾶ ἐργαλεῖα, κ' ἐξῆλθε πρὸς
ὦραν. Εἰς τὴν γειτονίαν εὕρισκοντο πολὺ σιμὰ ἐν βαφεῖον καὶ ἐν
σιδηρουργεῖον. Ὁ βαρειὸς τοῦ γύφτου εἶχεν ἀκουσθῆ βαρύγδουπος κ' ἐκεῖνο
τὸ πρῶν, καὶ ὁ Τσίντζουρας εἶχεν ἰδεῖ τὴν ἀναλαμπὴν καὶ τὸν σπινθηρισμὸν
τῆς καμίνου πρὶν φέξῃ, ὅταν εἶχεν ἐξέλθει πρὸς στιγμὴν διὰ ν' ἀντλήσῃ
νερὸν ἀπὸ τὸ φρέαρ τῆς μικρᾶς αὐλῆς.

Τὸ βαφεῖον εὕρισκετο ἐπίσης ἀνοικτὸν, ἀλλ' ὁ Ἀρούμης, φίλος τοῦ μάστρ'
Ἀναγνώστη, ὅστις εἰργάζετο ὡς βοηθὸς εἰς τὸ ἐργαστήριον, ἐκάθητο τὸ
πρῶν ἐκεῖνο ἀργὸς ἐπάνω εἰς ἓνα κούτσουρον, ἔξωθεν τῆς θύρας.

— Καλημέρα.

— Καλημέρα.

— Δουλειὰ ὄχι;

— Τίποτα, μικρὰ πράγματα.

Ὁ Τσίντζουρας πλησιάσας σιμότερα τοῦ ὠμίλησε χαμηλῇ τῇ φωνῇ. Τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀρούμη, σκαιὸν καὶ ὠχρόν, ἐφαιδρύνθη.

— Ἄ, ἔτσι; εἶπε.

— Καί, ποῦ 'σαι; ἐπέφερεν ὁ Ἀναγνώστης· ἤθελα νὰ κάμουμ' ἓνα τσιμπούσι σωστό κλέφτικο... Ἐσὺ νὰ πᾶς στῆς Κοντούλας, κοντὰ τὸ μεσημέρι... καὶ κοίταξε, ἂν μπορέσης νὰ σαλπάρης* κανένα καρβέλι.

— Θὰ πασκίσω.

Ὁ Τσίντζουρας ἔκαμε ν' ἀπομακρυνθῆ, εἶτα πάλιν ἐστράφη καὶ τοῦ λέγει:

— Τὸ σιγουρότερο εἶναι νὰ πάρουμε τὴν δουλειὰ συντροφικά... ἐγὼ θὰ μιλῶ τοῦ Στέργιου τῆς Κοντούλας, καὶ σύ... δούλευέ* τα, σβέλτα!

— Καλά.

Ἐστράφη, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ γυφταριό.

— Καλημέρα, μαστρο-Νικόλα. Ἔχεις, βλέπω, δουλειά.

— ὦ, καντίποτε! Θὰ σκολάσω σὲ δυὸ ὥρες. Ἐνα μερεμέτι μοῦ δώκανε, κάτι παλιοτζαβέτες*, τζάνουμ*. Καθισιὸ ὡς τὸ βράδυ.

— Θ' ἀδειάσης κοντὰ τὸ μεσημέρι;

— Κ' ἐνωρίτερα.

Ἐκυψε καὶ τοῦ ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὔς, ἴσως διὰ νὰ μὴν ἀκούσῃ ἢ μαστόρισσα, ἥτις ἐδούλευε τοὺς φυσητήρας.

Ὁ μαστρο-Νικόλας ἐμειδίασε.

— Πῶς τὰ κατάφερες; εἶπε.

— Καί, γιὰ νὰ σ' πῶ, μαστρο-Νικόλα... Πρέπει νὰ γίνῃ σωστό κλέφτικο...

— Λένε πῶς ἔχει μεγάλη γλύκα, εἶπε μὲ παίζοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Νικόλας.

— Ἐσὺ θὰ ξέρης!... Μποροῦσες νὰ γεμίσης ἓνα μπουκάλι ἀπ' τὸ βαρελι τοῦ Μπεκιάρη, χαρὶς νὰ σὲ καταλάβῃ;

— Θα δοκιμάσω, εἶπεν ὁ Γύφτος.

— Μπορεῖ καὶ μαζί... ἐγὼ νὰ τὸν κουβεντιάζω, καὶ σὺ νὰ μαντζαρευτῆς*...

— Ἄκῃμα καλύτερα.

— Καλά. Σὲ περιμένω.

Κ' ἐξῆλθε.

*

**

Ὁ Στέργιος τῆς Κοντούλας, ὁ σύζυγος τῆς φουρνάρισσας, ὄρθιος πρὸ τοῦ ὑψηλοῦ σοφᾶ* ἐφ' οὗ ἐξέθετε τὰ ζεστὰ ψωμιά, ἀνάμεσα εἰς τὸ φλέγον στῆμα τοῦ φούρνου καὶ τὸ πελώριον παράθυρον πρὸς τὴν προκυμαίαν τῆς ἀγορᾶς, φορῶν τὰ γυαλιά του ἐμέτρα κ' ἐσημείωνε στὶς τσέτουλες* τὰ καρβέλια ὅσα ἔδινε βερεσὲ εἰς ξένους μαστρούς, εἰς ὑπαλλήλους, καὶ ἄλλους παροίκους μὴ ἔχοντες οἰκογένειαν. Ἐκόντευε μεσημέρι, ἡ ὥρα ποὺ ἐπερίμενε νὰ κάμη τὴν κυριωτέραν κατανάλωσιν. Εἰσῆλθεν ὁ μαστρο-Ἀρούμης, κ' ἐχαιρέτησε τὸν φούρναρην.

— Δὲν ἦρθε ἀποδῶ ὁ μαστρ' Ἀναγνώστης τὸ Π' λάκι, κύρ Στέργιος;

— Ὁ μαστρ' Ἀναγνώστης; Ὅπου εἶναι ἔφτασε, ἀπήντησεν ὁ Στέργιος. Ποῦ ἄλλοῦ θὰ πάη; Ἡ ἐδῶ θὰ τὸ στρώση, ἢ ἀποκεῖ στοῦ Μπεκιάρη. Δὲν ξέρω ἂν θ' ἀφήση πάλι καμμιά δουλειὰ μισή, γιὰ νὰ ἔχουμε πάλι ν' ἀκοῦμε λοῖγια, ἐγὼ κι ὁ Μπεκιάρης, πῶς ἐμεῖς τάχα τὸν ἐμεθύσαμε, καὶ δὲν πῆγε νὰ τελειώση τὴ δουλειά.

Ὁ Αρούμης εἶπε μέσα του, ἐνῶ ἐκοίταζε μετὰ προσοχῆς τὸν Στέργιον:
«Τάχα δὲν μπορῶ καὶ μοναχῃς μου, τώρα ποὺ εἶναι ὁ νοῦς του στὶς τσέτουλες, ν' ἀρπάξω ἓνα ψωμί;»

Καθὼς ἔτεινε τὴν χεῖρα, ὁ φούρναρης ἀποτομῶς ἐστράφη πρὸς αὐτὸν. Ἐντούτοις ἐκεῖνος ἔδραξεν ἀφελῶς ἓνα ἄρτον, καὶ τὸν ἐζύγισε εἰς τὴν χεῖρα — παρ' ὀλίγον δὲ θὰ τὸν ἔθετεν ὑπὸ τὴν μασχάλην του, κ' ἐφαντάζετο ἤδη πῶς θὰ ἐπεριπάτει στὸν δρομὸν, ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἐψώνισε τοῖς μετρητοῖς διὰ τὸ μεσημβρινὸν γεῦμά του. Ἀλλὰ τὸ βλέμμα τοῦ ἀρτοπώλου τὸν ἐπρῆλαβε.

Ἐψάχθη, κ' ἐπροσποιήθη πῶς ξέχασε νὰ πάρη λεπτὰ μαζί του· εἶπεν ὅτι θὰ ξαναέλθῃ, κ' ἔφυγε.

Μόλις ἀπεμακρύνθη οὗτος, κ' ἐνεφανίσθη ὁ Ἀναγνώστης ὁ Τσίντζουρας. Ἦρχετο τώρα ἀπὸ τὸ «κονάκι», ὅπου εἶχεν ἀνάψει τὴν φωτιὰν ἐκ νέου, καὶ

εἶχε βάλει τὴν χύτραν ἐπὶ τοῦ πυρός, διὰ ν' ἀποβράσουν τὰ παπιά — ἐπειδὴ ὀλίγας ὥρας πρωύτερα, μετὰ τὰς δύο πρωινὰς συνεντεύξεις, εἶχεν ὑπάγει νὰ κατεβάσῃ τὴν χύτραν πρὸς ὥραν, διὰ νὰ μὴ παραβράσῃ τὸ φαγί, καὶ διὰ νὰ εἶναι ζεστὸν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος.

— Γειά σου, μαστρο-Στέργιο. Τί κάνεις, τ' ἀδέρφι; Πῶς πᾶν τὰ καρβέλια; Βγαίνουν σωστὲς οἱ τσέτουλες;

— Τώρα δὰ πέρασε ἀποδῶ ὁ μπογιατζῆς, κ' ἐρωτοῦσε γιὰ σένα.

— Ποιὸς μπογιατζῆς;

— Κεῖνος ὁπού `ναι πάντα... τὰ χέρια του βαμμένα μαῦρα.

— Μὰ ὄλωνῶνε τῶν μπογιατζῆδων ἔτσ' εἶναι.

— Νά, ὁ Γιαρούμπης, πῶς τότε λένε.

— Ὁ Αρούμης; Καὶ τί μὲ ἤθελε;

— Κεῖνος ξέρει.

Ὁ Αναγνώστης τὸ Π' λάκι ἤρχισε νὰ λέγῃ μέσα του: «Θὰ μπορέσω τάχα... ἂν μοῦ ἔρθῃ βολικά... νὰ σαλπάρω ἓνα καρβέλι, γιὰτὶ κεῖνος ὁ Αρούμης, βέβαια, δὲν θὰ κατάφερε τίποτε...» Καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἐφάνη εἰς τὴν θύραν ὁ Μπεκιάρης, ὁ κάπηλος.

— Ἄ, ἐδῶ εἶσαι, μαστρ' Αναγνώστη; εἶπεν· ἔλα δῶ, σὲ θέλω... Εἶναι κι ὁ φίλος σου, ὁ γυφτο-Νικόλας, ἀποκεῖ στὸ μαγαζί.

Ὁ Αναγνώστης ἐκινήθη πρὸς τὴν θύραν μειδιῶν, αἰσθανόμενος ἀπορίαν, καὶ μὴ θέλων νὰ τὴν δείξῃ.

Ὁ Μπεκιάρης τὸν ὤθησε πρὸς τὴν γείτονα θύραν. Τὰ δύο μαγαζιά, ὁ φούρνος κ' ἡ ταβέρνα, ἦσαν κολλητά, δι' ἑνὸς μεσοτοίχου χωριζόμενα.

*

**

Μόλις ἔγινεν ἄφαντος ὁ Τσίντζουρας, καὶ ὁ Μπεκιάρης, κύψας ἐν σπουδῇ πρὸς τὸν Στέργιον, τοῦ ὠμίλησεν ὡς ἑξῆς:

— Ἐλα δῶ, Στέργιο... ἐσένα γύρευα. Τὸν Τσίντζουρα δὲν τὸν ἤθελα οὔτε ζωγραφιστὸν στὸν τοῖχον κολλημένον, ὅπως οὔτε τὸν γύφτο τὸν Νικόλα. Εἶναι ἀποκεῖ... Τὸν εἶδα ποῦ ἔχει ἓνα μπουκάλι κρυμμένο μὲς στὸν κόρφο

του. Ἔχει σκοπὸ νὰ μοῦ κλέψη κρασί. Κι ἄλλες φορές μοῦ τὸ κατάφερε...
Εἶναι τὸ παιδί, τὸ ἀνίψι μου, μονάχο του ἀποκεῖ, τί νὰ σὲ κάμη ὅμως;
Κοιμισμένο ἀνήλικο, καὶ δὲν νοιώθει... Φώναξε τὴν Κοντούλα. Ἄφησέ την
νὰ φυλάη τὸ μαγαζί. Ἐλ' ἀποκεῖ ἐσὺ νὰ φυλάξης τὸ δικό μου.

— Τί λές;

— Αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω... Πρέπει νὰ εἴμαστε πιὸ κλέφτες ἡμεῖς γιὰ νὰ μὴ μᾶς
κλέφτουνε. Θὰ πάω νὰ καταπατήσω κάτι. Ἔχω ἐκστρατεία.

— Γιὰ ποῦ;

— Ὑστερα σοῦ λέω. Αὐτοὶ ἔχουν τσιμπούσια ἀπὸ κλεψιμιά. Εἶναι
κλεφτοπαρέα. Ἐλα ἀποκεῖ, τρέχα. Μὴν τοὺς ἀφήνης νὰ κάμουν βῆμα.
Κράτησέ τους, μὲ κάθε τρόπο, ὅσο θὰ λείπω ἐγώ. Φώναξε τὴν Κοντούλα νὰ
φυλάη τὰ καρβέλια. Ἐλα, κουνήσου, γλήγορα.

Β'

Ἐν λεπτὸν πτερόν, ἐν πτίλον, εἶναι ἴχνος εἰς τὸν ἄνεμον· χεῖρ ἀοράτως
γράφουσα εἰς τὸν ἀέρα. Ὅσον ἐντελῶς καὶ νὰ ἦσαν μαδημένα, ἔξω εἰς τοὺς
Κήπους, τὰ παπιά, ἐν λεπτὸν πτερόν εἶχε μείνει διὰ νὰ φύγη ἀπὸ τὸ
μυστηριῶδες κλεισμένον παράθυρον, καὶ ἀφοῦ εἶχε ταξιδεύσει εἰς τὸν
ἄνεμον, ἐπῆγε τὸ πρωὶ κ' ἔπεσεν εἰς τὸν ὦμον τοῦ Γιάννη τοῦ Μπεκιάρη.

Οὗτος μὴ ἔχων ἐργασίαν, ἀλλὰ πολὺν ἥλιον ἀπὸ τὴν πρόσοψιν τοῦ
καπηλείου, τὴν πρὸς τὴν παραθαλασσίαν* ἀγορὰν, ἐπῆρεν ἐν σκαμνίον κ'
ἐβγήκεν ἀπὸ τὴν βορείαν θύραν τὴν πρὸς τὸν δρομίσκον τῆς συνοικίας τὸν
σκιερὸν καὶ δροσερόν, κ' ἐκεῖ ἐκάθισε ἐπὶ ὥραν καπνίζων τὴν πίπαν του. Ὁ
δρομίσκος αὐτὸς ἀντίκρυζε τὴν μικρὰν αὐλὴν τοῦ οἰκίσκου τῆς γρια-
Λιγνίνας.

Τὴν πρωίαν ἐκείνην, ὁ Μπεκιάρης εἶχεν ἀκούσει μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς τὸ
χωρίον ὅτι εἶχε γίνει μία κλοπὴ τὴν νύκτα εἰς τοὺς Κήπους, κοντὰ εἰς τοὺς
Λάκκους τοῦ Λιβαδιοῦ, ἀπὸ ἓνα κοπάδι πάπιες. Ἄλλοι ἔλεγαν ὅτι ἐκλάπη
μόνον μισὴ δουζίνα παπιά, καὶ ἄλλοι ἔλεγαν ἐν ὁλόκληρον κοπάδι. Ὅπως
καὶ ἂν εἶχεν, ἦτο βέβαιον ὅτι εἶχεν γίνει κλοπὴ.

Ἐκεῖνας τὰς ὥρας, εἶχεν ἰδεῖ ὁ Μπεκιάρης τὸν Τσίντζουραν νὰ πηγαίνῃ
πρὸς τὸ βαφεῖον, νὰ κύπτῃ καὶ νὰ συνεννοῆται μὲ τὸν Ἀρούμην, εἶτα νὰ
μεταβαίνῃ εἰς τὸ σιδηρουργεῖον, νὰ εἰσέρχεται, καὶ μετ' ὀλίγον νὰ ἐξέρχεται
πάλιν μὲ ὕφος μυστηριῶδες. Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον, τὸν εἶδε 3 ἢ 4 φορές
ἀπὸ τὸ πρωὶ νὰ μπαινοβγαίνῃ ἀπὸ τὸ στενόν, ὅπου ἦτο τὸ μυστηριῶδες
παράθυρον. Καὶ ἄλλοτε εἶχεν ἰδεῖ πολλάκις ὁ Μπεκιάρης τὸν Ἀναγνώστην
νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ στενόν ἐκεῖνο. Ἀλλὰ δὲν εἶχε δώσει προσοχήν. Σήμερον
ὅμως, ἡ προκατάληψις τὸν ἔκαμνε ν' ἀποδίδη σημασίαν εἰς ὅλα ὅσα ἔβλεπε.

Ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος συνέβη νὰ φέρῃ ὁ ἄνεμος τὸ ταξιδιάρικον πτερόν τοῦ ἀέρος, τὸ ὁποῖον ἦλθε κ' ἔπεσεν ἐπάνω του, περὶ τὸν λαμόν καὶ τὸ οὖς του, ὡς νὰ ἤθελε κάτι νὰ εἶπῃ. Ὁ Μπεκιάρης ἔτεινε τὴν χεῖρα, τὸ ἔλαβε, τὸ περιειργάσθη, τὸ ἐμυρίσθη, καὶ ἦτο ὑγρόν, νωπὸν, ὡσὰν ἀπὸ σφαγὴν ἢ κυνήγιον.

Τί συνέβαιναν ὀπισθεν τοῦ στενοῦ ἐκείνου, καὶ διατί ὁ μάστρ' Ἀναγνώστης ἐκεῖθεν ἐξήρχετο πάντοτε; Ἄν προήρχετο ἀπὸ ἄλλο μέρος καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ δωμάτιόν του, διατί δὲν ἦρχετο διὰ τοῦ παρακειμένου δρόμου, ἀλλ' ἐξήρχετο ἐπανειλημμένως ἀπὸ τὸ στενόν;

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Τσίντζουρας πολλάκις ἔμβαινε κ' ἔβγαινε ἀπὸ τὸ οἶκημα διὰ τῆς θύρας, εἰς τὸ φανερόν, καὶ ὁ Μπεκιάρης συχνὰ τὸν εἶχεν ἰδεῖ. Διὰ τοῦτο οὔτε ἰδέαν δὲν εἶχε περὶ τοῦ ἄλλου μηχανισμοῦ καὶ τῆς χρήσεως τοῦ παραθύρου. Ἐξήρχετο, μάλιστα, ὁ μάστρ' Ἀναγνώστης φανερὰ ἀπὸ τὴν πόρταν, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἔμβαινε κρυφὰ ἀπὸ τὸ παράθυρον, ὅταν ἤθελεν ὥστε τὰ ἴχνη του νὰ εἶναι πρὸς ὥραν χαμένα.

*

**

Οἱ διαλογισμοὶ κ' αἱ ἀπορίαι, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω εἵπομεν, δὲν ἐξῆλθον καθ' ὅλην τὴν πρωίαν ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ καπήλου. Περὶ τὰς ἔνδεκα καὶ μισὴν ἦλθεν ὁ μαστρο-Νικόλας, ὁ Γύφτος. Ὁ Μπεκιάρης ἤξευρε καὶ προτοῦ ὅτι εἶχαν φιλίαν οἱ δύο μὲ τὸν Τσίντζουραν. Ἐνθυμήθη τὴν πρωινήν ἐπίσκεψιν τούτου εἰς τὸ σιδηρουργεῖον τοῦ Νικόλα. Πλήρης ὑπονοιῶν, τὸν περιειργάσθη, τὸν ἐκοίταξε καλὰ καὶ εἶδε φουσκωμένον τὸν κόρφον του. Εἶτα τὸ βλέμμα του εἰσέδυσεν ἔσω τοῦ ἐνδύματος καὶ εἶδε φιάλην νὰ μαυρίζῃ ὑπὸ τὸ μισοκουμβωμένον σταυρωτὸν γελέκι, μεταξὺ τῆς χρωματιστῆς φανέλας καὶ τοῦ ὑποκαμίσου τοῦ Γύφτου.

Ἐπῆγε νὰ φωνάξῃ τὸν ἀρχαῖκὸν γείτονά του, τὸν Στέργιον, διὰ νὰ τοῦ εἰπῇ τὰς ὑποψίας του καὶ νὰ γελάσουν μαζί. Ἀλλ' ἡ παρουσία τοῦ Ἀναγνώστη εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον, τὸν ἔκαμε ν' ἀποφασίσῃ ἀμέσως, καὶ μᾶλλον τοῦ ἦλθεν ὡς ἔμπνευσις, ὅτι ἔπρεπε νὰ κατορθώσῃ, ὥστε νὰ κρατηθῶσιν ἐντὸς τῆς ταβέρνας ὁ Τσίντζουρας καὶ ὁ Γύφτος, καὶ αὐτὸς τότε νὰ ὑπάγῃ νὰ καταπατήσῃ, καθὼς εἶπε, διὰ νὰ ἰδῇ τί ἐκρύπτετο εἰς τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο στενόν.

Γ'

Ὁ Γιάννης ὁ Μπεκιάρης ἐπῆγεν ἀπὸ τὸν ἐπάνω δρόμον, διὰ μιᾶς καμπῆς, ἔφθασεν εἰς τὸ στενὸν τοῦ Μελαχροينوῦ καὶ εἰσῆλθεν ἀπὸ τὸ ἀντίθετον στόμιον. Ἡσθάνθη κνίσαν, λεπτήν ὀσμήν, ὡς βραζομένων πουλερικῶν. Ἐμυρίσθη καλὰ. Τοῦ ἐφάνη ὅτι ἡ ὀσμή ἦτο ἰσχυροτέρα πρὸς τὸ μέρος τοῦ κλεισμένου παραθύρου.

Ἐπλησίασε τὸ πρόσωπον, τὴν ρίνα, πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἠσθάνθη ἔτι ἰσχυροτέραν τὴν ὄσμήν. Ἐκοίταξε καλὰ τὸ παράθυρον καὶ εἶδεν ὅτι, ἂν κ' ἐφαίνετο κανονικῶς κλεισμένον, δὲν προσηρμόζετο ἐντελῶς. Ὦθησε τὸ μονοκόμματον παραθυροφυλλον. Τοῦτο ἀντέστη, ἀλλ' ἐσείσθη ὅλον. Δὲν ὑπῆρχε σύρτης ἔσωθεν. Μόνον ἐν σιδηροῦν ἐργαλεῖον λεπτοουργοῦ τὸ ὑπεστήριζεν εἰς τὴν βάσιν. Τὸ ὤθησεν ἐκ δευτέρου σφοδρῶς. Ἡνοίχθη.

Ὁ Μπεκιάρης ὕψωσε τὸν ἓνα πόδα, εἶτα τὸν ἄλλον, διεσκέλισε τὸ παράθυρον καὶ εἰσῆλθεν. Ἡ χύτρα ἐκόχλαζεν ἐπὶ τοῦ πυρὸς εἰς τὴν ἐστίαν. Ἐκεῖθεν ἤρχετο ἡ κνῖσα.

Ὁ κάπηλος ἐξεσκέπασε τὴν χύτραν, ἐκοίταξε μέσα καὶ εἶδε τὰ δύο παπιά πλέοντα ἢ μᾶλλον μισοσκεπασμένα ἀπὸ τὸν ζωμόν. Δὲν ἐδίστασεν. Ἐκατέβασε τὴν χύτραν, ἔβγαλε μὲ τὴν κουτάλαν τὴν εὐρισκομένην ἐκεῖ τὰ δύο παπιά, τὰ ἐτύλιξεν εἰς τὴν ποδιάν του, ἐχαμογέλασε, κ' ἐξῆλθε διὰ τοῦ παραθύρου.

Τὴν στιγμὴν ποῦ ἐπάτει τὸν πόδα ἔξω εἰς τὸ στενόν, νέα κωμικὴ ἰδέα τοῦ ἦλθε, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ γελάσῃ θορυβωδῶς.

Ἐξῆλθε διὰ τοῦ ἄνω ἀνοίγματος τοῦ στενοῦ, ἐστράφη πρὸς τὴν δυτικὴν καμπὴν τοῦ αἰγιαλοῦ, ὅπου ἦσαν τὰ κρεοπωλεῖα. Ἠγόρασε δύο μικρὰς κοιλίας σφαγίων, ἀκαθαρίστους, κρεμαμένας ἐκεῖ ἀπὸ μίαν ἀρπάγην. Τὰς ἐπῆρεν, ἔδεσε τὰ στόμιά των προχειρῶς μὲ σπάγγον, κ' ἐπανῆλθεν εἰς τὸ στενόν. Διὰ τοῦ παραθύρου εἰσῆλθε καὶ πάλιν, ἔρριψε τὰς δύο κοιλίας μέσα εἰς τὸν ζωμόν, ἀνέβασε τὴν χύτραν εἰς τὴν πυρεστιάν, (ὅλ' αὐτὰ ἐξακολουθῶν νὰ κρατῇ σφιχτά, περὶ τὴν μέσην του, τυλιγμένες εἰς τὴν ποδιάν τὶς δύο πάπιες), ἐξῆλθεν, ὤθησε τὸ παραθυρόφυλλον, ἐφρόντισε νὰ βάλῃ πάλιν εἰς τὴν θέσιν του ὡς ἀντηρίδα τὸ σιδηροῦν ἐργαλεῖον, κ' ἐπανῆλθε διὰ τοῦ αὐτοῦ πάλιν στομίου τοῦ στενοῦ, κυκλοτερῶς πρὸς τὸν κάτω δρόμον.

Εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον πρῶτον, ἀπὸ τὴν ἐπάνω πόρταν.

— Γρια-Κοντούλα, τί κάνεις; Ἀποκεῖ εἶν' ὁ Στέργιος;

— Ἀποκεῖ... Καὶ τί μ' ἄφησε, νὰ σὲ χαρῶ; Ἐσὺ τοῦ ἐφώναξες; Πές του νὰ ῥθῃ, ἔτσι νὰ ἴχῃς καλὴ ψυχὴ. Καὶ τί ξέρω ἐγώ, νὰ σὲ χαρῶ, ἀπ' αὐτὲς τὶς τσέτουλες; Καὶ ποῦ νὰ δώσω βερεσέ, καὶ σὲ ποιὸν τζερεμε* νὰ δώσω, καὶ σὲ ποιὸν νὰ μὴ δώσω;... Μπορῶ ἐγώ, μιὰ γυναίκα, νὰ βαστάξω λογαριασμό; Ἡῦρε τὴν ὥρα νὰ φύγῃ... Πές του νὰ ῥθῃ, νὰ ζήσης!... Ἐτσι νὰ ἴχῃς καλὴ ψυχὴ!

— Πάρε αὐτὰ τὰ παπιά, εἶπεν ὁ Μπεκιάρης, καὶ μὴ μοῦ παραπονιέσαι, γρια-Κοντούλα. Ἐχομε καλὸν μεζὲ σήμερα... Μοῦ τὰ βρασε ἡ ἀδερφή μου στὸ σπίτι... καὶ τῆς εἶπα νὰ μοῦ τὰ στείλῃ ἔτσι σκέτα, γιὰ νὰ λείπουν τὰ ζουμιά.

Βάλ' τα σὲ μιὰ ἄκρη.

— Θέλεις νὰ τὰ βάλω στὸ φούρνο νὰ στεγνώσουν... καὶ νὰ μοσκοβολήσουν λιγάκι;

Ὁ Μπεκιάρης ἐσυλλογίσθη ὅτι, ἀφοῦ εἶχεν ἀκουσθῆ ἡ κλοπὴ τῶν παπιῶν τὸ πρωί, δὲν ἔπρεπε τὸ κελεπούρι νὰ φανῆ εἰς ξένα μάτια· τ' ὀλιγώτερον, θὰ ἐχρειάζετο, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ δώσουν μεζὲ εἰς τοὺς χωροφύλακας, οἵτινες ἐστρέφοντο πάντοτε γύρω εἰς τοὺς φούρνους καὶ τὰ καπηλεῖα τῆς ἀγορᾶς — καὶ πάλιν δὲν θὰ ἦσαν βέβαιοι ὅτι θὰ ἐτηρεῖτο τὸ μυστικόν.

— Ὅχι, εἶπε· βάλ' τα ἀπὸ μέσα, στὴν κάμερά σας καλύτερα!

*

**

Εἰς τὸ καπηλεῖον εὐρίσκοντο ἀκόμη ὁ Στέργιος, ὁ Νικόλας, ὁ Γύφτος, κι ὁ Τσίντζουρας.

— Καλῶς τὰ κάνετε*, εἶπεν εἰσερχόμενος μὲ γέλωτα ὁ Μπεκιάρης. Τί καλὲς κουβέντες ἔχετε, βρὲ παιδιά;

— Κάτι λέμε δῶ.

— Σήμερ' ἀπὸ τὸ πρωὶ σᾶς βλέπω κι ὅλο τὰ λέτε, οἱ δύο σας, ἐσεῖς. Μὴν ἔχετε κανένα ζέφκι*;

— Μακάρι νὰ εἶχαμε! εἶπεν ἐν ἀπελπισίᾳ ὁ Γύφτος, σφίγγων κενὴν τὴν φιάλην εἰς τὸν κόρφο του. Ποῦ νὰ βρεθῆ γιὰ μᾶς, τοὺς χασομέρηδες;

— Ὅλο νὰ μᾶς πειράζης θέλεις, Μπεκιάρη, εἶπε πικρῶς γελῶν ὁ Τσίντζουρας.

— Μωρὲ παιδιά, σήμερ' ἀπὸ τὸ πρωί, πιστεύετε, μοῦ μυρίζει ἓνας καλὸς μεζές. Μὴν ἔχης κανένα παπὶ στὸν φούρνο, Στέργιος;

— Ἐγώ; Ὅχι.

— Τότες, τί μοῦ μυρίζει; Κάτι σὰν μπεκρομεζὲς χασάπικος. Μὴν εἶναι τίποτε «χαμόκοττες»*;

Κ' ἐγέλασεν. Ὁμοίως καὶ οἱ ἄλλοι.

— Σὲ θέλ' ἡ Κοντούλα, Στέργιος, εἶπεν εἶτα. Κεῖνη ἢ χριστιανή, δὲν μπορεῖ ποτὲ ν' ἀφήσῃ τὴν γκρίνια τῆς.

— Τώρα πηγαίνω, εἶπεν ὁ Στέργιος.

— Λοιπὸν φεύγετε; Καλή σας ὄρεξη, παιδιά, εἶπεν ὁ κάπηλος πρὸς τοὺς ἄλλους δύο, οἵτινες βραδέως ἐξεκόλλησαν.

— Ὅμοίως σας.

*

**

Μετὰ μισὴν ὥραν, εἰς τὸ κρυφὸν δωμάτιον τὸ ὀπισθεν τοῦ κυρίως φούρνου, ὁ Μπεκιάρης κι ὁ Στέργιος τῆς Κοντούλας ἐξεφάντωναν τὰ δύο παπιά.

Οἱ τρεῖς φίλοι, ἀναγκασθέντες ἐκ τῶν ἐνόητων ν' ἀγοράσουν ψωμί καὶ κρασί, διηυθύνθησαν εἰς τὸ γυφταριὸ τοῦ Νικόλα.

Ἐκεῖ ἐπρόκειτο νὰ παρατεθῆ τὸ γεῦμα, διότι ὁ Ἀναγνώστης τὸ Π' λάκι δὲν ἠρέσκετο νὰ εἰσάγη καὶ ἄλλους διὰ τοῦ παραθύρου εἰς τὸ ἄσυλόν του. Οἱ δύο ἐπερίμεναν τὸν Τσίντζουραν, οὗτος ἐξῆλθε κρατῶν μυστηριωδῶς τὴν χύτραν, τυλιγμένην εἰς χονδρὰ παλιόπανα. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν εἶχε ξεσκεπάσει, καθὼς τὴν ἐκατέβασεν ἀπὸ τὴν σιδεροστιάν, καὶ ἡ ὀσμὴ τοῦ ἐφάνη ἄλλη καὶ κάπως μεικτὴ. Ἀλλ' εἰς τὸ σκιοφῶς τῆς οἰκίας δὲν εἶδε καλά, δὲν ἐνόησε τίποτε, ἀλλ' ἀπέδωκε τὴν ἀτελεῖ ἀντίληψιν εἰς τὴν δυσθυμίαν του.

— Καὶ δὲν φαίνεται νὰ μυρίζη καλά, βρὲ παιδιά, τοὺς εἶπεν ἅμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ σιδηρουργεῖον. Σὰν νὰ ἔχη τσικνίσει.

Τὴν ἐξεσκεπάσεν, ἐνώπιόν των. Τότε μὲ ἀπορίαν καὶ φρίκην ἀνεκάλυψαν τὶς δύο «χαμόκοττες».

(1925)